07/09/2021

Σπάνια κειμήλια στη ΔΕΘ – «Ευ αγωνίζεσθαι…περί πάτρης»

/ Παιδεία και Πολιτισμός

Οι οκτώ στολές που χρησιμοποιούν σήμερα οι Εύζωνοι της Προεδρικής Φρουράς μεταφέρονται για πρώτη φορά στη Θεσσαλονίκη από την Αθήνα και θα έχουν κεντρική θέση στο εκθεσιακό αφιέρωμα «Ευ αγωνίζεσθαι… περί πάτρης», που διοργανώνεται στη φετινή, 85η, ΔΕΘ στο πλαίσιο του επετειακού εορτασμού των 200 χρόνων από την Ελληνική Επανάσταση.

Η επίσημη ευζωνική στολή με τη φουστανέλα, η καθημερινή χειμερινή ευζωνική στολή με τον μακεδονικό ντουλαμά, η καθημερινή θερινή ευζωνική στολή με τον χακί ντουλαμά των Βαλκανικών Πολέμων, η στολή του αξιωματικού με τα κεντήματα και οι ευζωνικές στολές βασισμένες σε τοπικές ενδυμασίες – των Κρητών Ευζώνων, των Ποντίων Ευζώνων, των Ευζώνων Βρακοφόρων του Αιγαίου Αρχιπελάγους και των Θρακιωτών Ευζώνων – παραχωρούνται από την Προεδρία της Δημοκρατίας και παρουσιάζονται στην έκθεση που επικεντρώνεται στα πρώτα

100 χρόνια του νεότερου ελληνισμού.

Επιπλέον 40 πίνακες της συλλογής Χαϊτογλου που απεικονίζουν όλες τις στολές της Προεδρικής Φρουράς από το 1821 έως σήμερα αναδεικνύουν την ιστορία της στρατιωτικής μονάδας που, φρουρεί τιμητικά το Προεδρικό Μέγαρο και το Μνημείο του Αγνώστου Στρατιώτη.

«Κεντρικό θέμα του «Ευ αγωνίζεσθαι…περί πάτρης» είναι ο Εύζωνας, ο οποίος είναι ο ιδανικός Έλληνας μαχητής, ο φουστανελοφόρος που αγωνίστηκε για την απελευθέρωση του ελληνικού κράτους» τόνισε στο ΑΠΕ – ΜΠΕ ο συνεπιμελητής του εκθεσιακού αφιερώματος, Βασίλειος Νικόλτσιος, συνταγματάρχης ε.α., ειδικός σύμβουλος του Πολεμικού Μουσείου.

Το εκθεσιακό αφιέρωμα με αναφορές σε τρία μεγάλα ιστορικά γεγονότα, στο 1821, στον Μακεδονικό Αγώνα και στους Βαλκανικούς Πολέμους που οδήγησαν στην απελευθέρωση της Μακεδονίας συνθέτουν έργα τέχνης και αντικείμενα σημαντικών ιδιωτικών συλλογών.

«Είναι μία ιδέα της ΔΕΘ – Helexpo που μεγάλη χαρά αναλάβαμε ο γιος μου, Νικόλαος Νικόλτσιος, μουσειολόγος και εγώ να υλοποιήσουμε» διευκρίνισε ο Βασίλειος Νικόλτσιος, ο οποίος για περισσότερα από 40 χρόνια ασχολείται με την ιστορική έρευνα, καταγραφή, ερμηνεία και προβολή ιστορικού υλικού.

«Επιθυμία της ΔΕΘ ήταν να βρεθούν μοναδικά κειμήλια από συλλογές που δεν εκτίθενται, είναι αποθηκευμένες και δεν τις έχει δει ο κόσμος» υπογράμμισε επισημαίνοντας ότι συλλέκτες που πιστεύουν στην ιδέα των διοργανωτών και θέλουν να προσφέρουν ένα ζωντανό μάθημα ιστορίας, παραχωρούν τις συλλογές τους.

Ο Δημήτριος Γιαννόγλου παρουσιάζει τα μετάλλια της περιόδου του 1821, είτε αυτά που κόπηκαν για να απονεμηθούν στους αγωνιστές, μαζί με τα διπλώματά τους, είτε τα αναμνηστικά που κόπηκαν για τον λόρδο Βύρωνα αμέσως μετά τον θάνατό του, μία εκπληκτική συλλογή στον βορειοελλαδικό χώρο, σύμφωνα με τον κ. Νικόλτσιο.

Οι επισκέπτες της έκθεσης θα έχουν επίσης τη δυνατότητα να πληροφορηθούν πώς κατέγραψε ο Τύπος εκείνων των χρόνων τα σημαντικά γεγονότα που συντάραξαν την Ευρώπη και την Αμερική, από έντυπο υλικό, εφημερίδες πρωτότυπες του 1821, όλων των κρατών, αλλά και να δουν βιβλία δασκάλων του Γένους, που δεν άφησαν να σβήσει η φλόγα του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού και του φιλελληνισμού από τη συλλογή του Διονύσιου Στεργιούλα.

Η εγγονή του Παύλου Μελά, Ναταλία Ιωαννίδη, παραχωρεί φωτογραφίες του Παύλου Μελά και επιστολές που απέστειλαν στη γιαγιά της μετά τον θάνατο του Παύλου Μελά, αλλά και τα τηλεγραφήματα, τα οποία έστελνε στον εαυτό του, στην Αθήνα για να αποδεικνύει ότι βρίσκεται εκεί, ενώ βρισκόταν στη Μακεδονία.

Ο Μάνος Καστρινάκης, δισέγγονος της αδερφής του Παύλου Μελά, Άννας Μελά, διαθέτει και παρουσιάζει για πρώτη φορά το φωτογραφικό άλμπουμ της προγιαγιάς του, η οποία υπηρετούσε ως νοσοκόμα στον ελληνικό στρατό στους Βαλκανικούς Πολέμους κι είχε μαζί της φωτογραφική μηχανή καταγράφοντας όλα όσα έβλεπε.

Ο ζωγράφος Γιάννης Μυλωνάς παραχωρεί πρωτότυπους πίνακες με δικά του σχέδια που παρουσιάζουν τις στολές των Βαλκανικών Πολέμων. Σειρά λιθογραφιών από το 1821 και από τους Βαλκανικούς Πολέμους από τη συλλογή Α.& Λ. Χαϊτογλου, όπλα της περιόδου του 1821 από τη συλλογή του προέδρου του Πολεμικού Μουσείου Αθηνών, Αναστάσιου Λιάσκου, στρατιωτάκια με αγωνιστές του 1821, του Μακεδονικού Αγώνα και των Βαλκανικών Πολέμων του Αθανάσιου Ζυβώνη είναι επίσης μεταξύ των κειμηλίων που σκιαγραφούν την ιστορία των πρώτων 100 χρόνων της Επανάστασης του 1821.

Από τη συλλογή των Βασιλείου και Νικολάου Νικόλτσιου θα παρουσιαστούν έγγραφα της περιόδου του 1821, όπως επιστολές των Δημητρίου Υψηλάντη, Νεόφυτου Βάμβα, Αδαμάντιου Κοραή, Ιωάννη Καποδίστρια και η πρωτότυπη προκήρυξη της Επανάστασης του 1821 στη Μολδοβλαχία με τη διπλή υπογραφή του και τη σφραγίδα του πρίγκιπα Αλέξανδρου Υψηλάντη.

Σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο θα γίνονται προβολές με θέματα το 1821, τον Μακεδονικό Αγώνα και τους Βαλκανικούς, τις οποίες ετοίμασε για τη ΔΕΘ ο δημοσιογράφος Χρήστος Βασιλόπουλος από τη «Μηχανή του Χρόνου».

Τον σχεδιασμό και τη σκηνογραφική επιμέλεια του εκθεσιακού αφιερώματος ανέλαβε ο σκηνογράφος Γιάννης Κατρανίτσας, η επιλογή των κειμηλίων και των λιθογραφιών είναι της ιστορικού Ευαγγελίας Πάλλα και της επιμελήτριας του Μουσείου Α. & Λ. Χαϊτογλου, Έρρικας Κοκόζογλου. Επιμελητές είναι οι Νικόλαος Νικόλτσιος, μουσειολόγος και Βασίλειος Νικόλτσιος, συνταγματάρχης ε.α. ειδικός σύμβουλος του Πολεμικού Μουσείου.

Το εκθεσιακό αφιέρωμα «Ευ αγωνίζεσθαι… περί πάτρης» θα παρουσιαστεί στο περίπτερο 1 της ΔΕΘ από το Σάββατο 11 έως την Κυριακή 19 Σεπτεμβρίου.

Πηγή: ΑΠΕ/ΜΠΕ